

„EDINOST“

izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K., za pol leta 12 K., za četrt leta 6 K. in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične tevilke po 6 stot. (3 nč.); izven Trsta pa po 8 st. Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi e ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12.

Uradniške kandidature.

Na impozantnem javnem in volilnem shodu, ki se je vršil nedavno temu v Barkovljah na peziv našega političnega društva „Edinost“, se je bila vnela živahna razprava tudi o uradniških kandidaturah. Od neke strani se je prigovarjalo namreč, da bi morali mi načelno izključiti vsako uradniško kandidaturu, ker človek, ki je v službi države, absolutno ne razpolaga s tisto nezavisnostjo in svobodo v nastopanju, ki je potrebna za uspešno zastopanje koristi volilcev.

Mi se nimalo ne obotavljamo z izjavo, da se v principu popolnoma strinjamo z onimi, ki so na označeni način prigovarjali uradniškim kandidaturam.

Ker pa smo mi v našem četrtem okraju (Rojan-Barkovlje-Greta) sporazumno s političnim društvom „Edinost“ proglasili za bodoče volitve svojim kandidatom moža, ki je v državni službi, dovoli naj mi slavno uredništvo, da nekoliko spregovorim v opravičenje te kandidature.

V principu se torej strinjamo tudi mi z onimi, ki odklanjajo uradniške kandidature. V principu — da, absolutno pa nikakor ne. Gotovo mora želeči vsakdo, da bi narod imel zastopnikov popolnoma nezavisnih na vsi strani. Toda v javnem življenju je že tako, da tudi politiki, najtrdniji v principih, morajo računati z razmerami in okoliščinami. Kajti, kaj lahko se dogaja, da ob posebnih danih razmerah, katerim se ni možno izogniti, po pretrmastem oklepanju principa trpi škoda ne le javna korist, ampak tudi — isti princip sam!

Nam Slovencem na tržaškem ozemlju je na pr. vodilna nacionalna ideja. Denimo, da bi se mi — hoteči na vsaki način imeti za zastopnika povsem nezavisnega moža — v zadregi odločili za človeka, ki ne bi imel kvalifikacije za to častno nalogo. Kaj bi bila posledica temu? Ta, da bi razni interesi volilcev trpeli škodo, čemur bi bila zopet nadaljna posledica ta, da bi bili ti volilec ozlovoljeni tudi na one faktorje, ki so priporočali tako kandidaturu, in koncem vseh koncev bi bil efekt ta, da bi trpela tudi narodna ideja.

Poleg tega treba uvaževati dvojno. V prvo: kam treba poslati moža? — in v drugo: kaka je individualna politična priporočljivost?

Kaj bi koristilo nam volilec IV. okraja, ako bi poslali v mestni, oziroma deželni zbor tržaški kakega povsem nezavisnega — a nesposobnega moža?! Kaj mu hasne vsa njega nezavisnost, ako pa mu nedostaje sposobnosti, da bi izkoriščal to nezavisnost?!

PODLISTEK.

Na rojstni zemlji.

Spisal Ksaver-Šandor-Gjalaki; prevel M. C. XXVII.

— Kdaj bomo Vam čestitali — je spregovoril Lev hkratu, a je uvidel v isti hip, da je zagrešil neumnost in nespretnost.

No, on je vendar na vsaki način želel izvedeti, da li je Vera še svobodna, a vedel je, da bi mu povedala, saj je tako iskrena! Poleg tega se mu je dozdevalo, da je Vera uganila njegova čustva in se mu je hkratu, morda tudi proti volji, zavleklo v dušo nekaj, kar ga je sililo, da se je hlinil pred njo, kakor da mu srce ničesar ne občuti o tem. Bil je to ponos, ali pa kriva sramotljivost, ali kaj — no, on je bil neredko tak v svojem življenju in zato je bilo o malo katerem človeku toliko krivih glasov in tako različnih mnenj, kakor o njem.

Vero je njegovo vprašanje jako neprijetno dirnilo — skoro strašno. Torej njemu bi bilo to toli ravnodušno — on niti ne

Možem, ki so v državnih službah, se opreka, da se ne smejo spuščati v konflikt z vlado. Dobro, denimo, da je tako. Ali takemu sicer sposobnemu možu ostaja še vedno odprto polje za borbo na eno fronto — za borbo za materijalne koristi volilcev, borbo torej, ki je glavna v našem mestnem svetu in radi katere mu tudi vlada ne sme in ne more delati nikakoli ovir.

Od nesposobnega človeka, in naj je sicer nezavisen do ekscesa, pa ni pričakovati dela in borbe na nobeno fronto.

Gori smo rekli, da treba upoštevati individualnost moža. Tudi zavisnost uradnika je v veliki meri zavisna od njega samega: od njegovega značaja, njegovega nastopanja, da rečemo naravnost: njegovega moštva, in ne v zadnji vrsti od njegovega sposobnosti in delavnosti v službi.

O tem bi lahko navajali jako pončnih izgovorov iz političnega življenja. Tudi iz sedanjosti bi lahko naveli izgovorov, kako so ljudje, ki so sicer po svojem poklicu in svojem soc. položaju popolnoma nezavisni, kakor poslanci do skrajnosti servilni in brez vsacega poguma nesproti vladi; a na drugi strani bi mogli navesti izgovorov, kako poslanci, ki so sicer v državni službi, vestno vrše svoje poslanske dolžnosti in si ne dajejo imponirati od nikogar.

Kakor rečeno: ni vse odvisno od tega, kaj je kdo po svojem poklicu, ampak je mnogo odvisno od tega, kaj je kdo po svojem značaju in možni samozavesti!

Uvažuje pa ravno ta moment, smo mi volilec IV. okraja uverjeni, da nismo slabo pogodili s postavljeno kandidaturo.

Zaključujemo pa z opetovano izjavo, da smo v principu vsi za to, da se kolikor možno izogibljemo uradniškim kandidaturam. Proti temu pa smo, da bi se na tem pravilu ne dopuščale izjeme tuditedaj, ko to neizogibno zahteva javni interes.

Volilec iz četrtega okraja.

Politični pregled.

V Trstu, 15. aprila 1903.

Poslanec Klofač o dogodkih na Balkanu. Kakor znano, je znani češki narodno-socialni poslanec Klofač nedavno potoval po Balkanu, da se na licu mesta osvežči o dogodkih. V nedeljo je posl. Klofač na zborovanju v »Narodnem domu« v Kraljevih vinogradih govoril o rešenem svojem potovanju in o dogodkih v Macedoniji. Govornik je v ostrih besedah napadal avstrijsko vnanjo politiko in ministra grofa Goluchowskega in Kallaya. Grozil je s škandaloznimi razkritji. Noben Slovan — je vskliknil —

mieli! — Kakor je bila sploh nesposobna za to, da bi se pritajevala, tako je nje lice takoj ovajalo nekako bolešno razočaranje. In Lev je obžaloval svoje besede, no — za hip je bil vendar silno srečen. On je ta užaloščen obraz tolmačil ugodno za se in toliko da ni v ta hip izpovedal vse. Ali — tedaj mu je zopet prišlo na misel, da-li se ne moti, in spomnil se je zopet Blaše — in radost ga je minila.

— Ah — gospod Lev — kaj pravite? Jaz niti ne mislim — in jaz imam tudi starega očeta, jaz ne smem! — je odgovorila deklica še le čez nekoliko hipov. Glas jej je izhajal zamolklo in ustnici sti jej drhteli.

— Ne — govorite tako! — jej je segel Lev živo v besedo ter jo vjel za roko. Saj mu je bilo kakor da se mora odkriti. »Ona torej ne ljubi drugega!« — mu je zaorilo v duši zmagosno. Dalje se ni vpraševal in hotel je že govoriti — ali v isti hip se je Vera, pustivša svojo roko v njegovi roki, spominjala pokojne sestre Blaše.

— Njo — siroto je oče izgubil — pa naj bi ga zapustila še jaz!

Lev se je pretresel, čuvši ime pokojne

ne sme nuditi svoje roke za predstoječe klanje Slovanov na Balkanu.

Shoda se je udeležilo kakih 2000 oseb, med njimi tudi nekoliko Bolgarov, ki so prirejali Klofaču burne ovacije.

Socijalna demokracija na Ogrskem je imela v nedeljo v Budimpešti svoj shod. Razpravljali so o »organizacijskem štututu socijalno-demokratske stranke« ter vsprejeli istega z večino glasov. Istotako je bila z večino glasov vsprejeta resolucija oziroma na gospodarsko politiko na Ogrskem. Resolucija zahteva popolno gospodarsko ločeno Ogrske od Avstrije.

Tu vidimo torej zopet čudni pojav, kako se aspiracije socijalno-demokratske stranke stekajo skupaj z aspiracijami najbolj — nacionalne stranke.

Pa še neka druga zanimiva izjava je bila podana v razpravi o tej točki. Referent Weltner se je potozal za varstveno carino in je povdarjal, da ista bi povzdignila domačo veliko industrijo, česar da bi se morali veseliti tudi v Avstriji, ker bi potem ogrski delavci ne bili siljeni iskati drugod dela in nižati plačila.

Tu je torej postavljeno načelo, da naj delavec doma dobiva dela in naj ne dela konkurence drugod! To je jako zanimivo oziroma — poplavo s tujezemskimi delavci v našem Trstu.

Dogodki na Balkanu. Iz Turškega oficijelnega vira se poroča o bitki v Tarpiču sledeče:

Neka bolgarska ustaška četa se je zaprla v neko hišo v Tarpiču in je streljala na oddelek turških vojakov, ki je došel tjakaj. O tem so bili trije turški vojaki ubiti in en orožnik ranjen. Vojaki so tudi odgovarjali s streljanjem, na kar so ustaši vrgli med nje nekaj bomb, katere so povzročile mnogo škode in zanetile požar. V bitki je bilo 23 ustašev ubitih in eden ranjen, ta poslednji je bil še z jednim ustašem vred od Turkov ujet. Ustašem so bili na čelu bolgarski častniki. Turški vojaki so pobrali orožje, streljivo in uniforme ustašev.

Včeraj ob 6. uri zjutraj so v Mitrovici sproveli ubitega ruskega konzula Ščerbino iz njegovega stanovanja na kolodvor. Sprevod je vodil mitropolit Nicefor ob asistenci devetih duhovnikov. Pred kratko korakala je vsa turška posadka v Mitrovici, krsti pa so sledili: ruski konzul v Skoplju z vsem osebjem konzulata, srbska konzula v Skoplju in Prištini, skoraj vsi častniki, kajmakan in velika množica ljudstva. Štiri turški častniki nosili so na blazinah vse redove pokojnikov in pet uglednih meščanov iz Mitrovice nosilo je krasne venze; na kolodvoru je topništvo napravilo pet salv. Na to so krsto,

svoje zapuščene zarčnice. Sedaj bi se ne bil mogel več izjaviti za ne vem kaj. Spominjal se je onega večera, ko mu je pripovedovala o Blaši in se spustila v težek jok. »Če sem tudi dosegel kaj v njenem srcu, vse to propade, ko izve ona, da sem Blašo — jaz ubil!« — In on kakor da je občutil težino odločitve, ki mu jo nalaga usoda.

Šla sta eden poleg drugega ne da bi kaj govorila. Vera je mnogo trpela. Uganila je, da bi jej on hotel povedati nekaj važnega, uganila je celo, da mu ona ni ravnodušna — no, zakaj torej ne govori? Mari se bori proti temu? Ali je ne ceni sebi vredno? Zakaj je kar hkratu nehal govoriti? — Vsa ta vprašanja so jej mučila dušo.

— Vi se zakasnite — vaša družba bo nestrpna — je Vera prikinila molk. Bila je nezadovoljna sama seboj in z Levom. Jezilo jo je, da je rekla, da ona niti ne misli na ženitev. Grajala se je radi svoje neiskrenosti, in je mislila, da je s tem preprečila Levovo izjavo. »Ali vendar — bi moral on govoriti.«

— Moja družba? Prav pozabil sem

pokrito z rusko zastavo, prenesli v železniški voz. V vlak so potem vstopili duhovniki, konzuli, dve srbski deputaciji in trideset vojakov, ki so truplo spremljali do Skoplja. V Solunu se truplo prenese v rusko vojno ladijo »Donec«.

Iz Belgrada poročajo, da bo Rusija zahtevala od Turške en milijon in dvestotisoč frankov odškodnine, ki se ima izplačati rodbini ubitega konzula. — Nadalje bo Rusija zahtevala, da se ima 20.000 vojakov iz Anatolije prestaviti v Albanijo in Staro Srbijo, da se na ta način prepreči ustaja Albancev in slednjič bo Rusija zahtevala, da Turčija na mestu, kjer se je izvršil napad na konzula Ščerbino, sezida v zadoščenje kapelo.

Iz Janine poročajo lepe stvari o disciplini albanskih čet. Pred dnevi je en cel batalijon vojakov nastopil proti nekemu častniku, ki je hotel dati zapreti nekega prostaka in bi se bila dotičnemu častniku huda godila, da mu niso prišli na pomoč drugi častniki in pomirili razjarjene vojake. Na to so iz dotične vojašnice dali odnesti vse patrone in so vojakom prepovedali nositi izven službe bajonete. Lepi vojaki so to, katerim se ne sme poveriti orožja in streljiva! Kaj hoče Turčija s takimi vojniki početi v tako resnih časih? In človek naj bi še verjel, da mieli turška vlada resno z uvedenjem reform.

Francija. Francozka javnost se sedaj največ bavi z odstopom generalnega guvernerja v Algiru, Revoila. Ta odstop pa ni nikakega političnega pomena, marveč izvira iz čisto osebnih zadev. Raznesla se je namreč vest, da sin sedanjega ministerskega predsednika Combese, Edgard Combes, generalni tajnik v ministerstvu za notranje stvari, aspirira za mesto generalnega guvernerja v Algiru. Isti pa zatrjuje, da ni nikoli želel zamenjati svojega sedanjega mesta z mestom generalnega guvernerja v Algiru. — Ker se je Revoil bal, da ga Combes izpodrine, začel je proti njemu rovat v listu »Petit Dauphinois«. V tem listu se je trdilo, da je neka visokostojeca oseba obljubila, da proti visoki odškodnini (en milijon frankov) izposluje avtorizacijo kartuzijancev. List ni sicer navajal imena dotične osebe, a javna tajnost je bila, da so dotični članki bili naperjeni proti Edgardu Combesu. Na te članke je aludiral ministerski predsednik Combes v nekem svojem govoru v zbornici, v katerem je obsojal tako počenjanje in v katerem je dal razumeti, da misli na generalnega guvernerja v Algiru, Revoila. Ta je na to parkrat vprašal Combese za avdijenco, da bi pojasnil vso zadevo, a Combes ga ni hotel vsprejeti. Na to je naprosil za avdijenco predsednika republike, Loubeta in sporočil, da poda svojo ostavko. Misli je,

nanjo. Prav ste rekli, moram iti. In tako izvršim vašo željo. Dajte mi vsaj roko!

— Moja željo? — Nikari tako gospod Lev (— odgovorila je ona resno in žalostno, ponudivša mu roko. Zopet jo je v notranjosti premagovala želja, da bi poljubil hladno njeno ročico in da jej pove vse, ali zopet ni smel.

Pred njo je došla v ta hip bosonoga kmetica.

— Hvaljen Bog — gospod — hvala Bogu, da sem jih našla — je začela kmetica in je zaječala v jok. Bila sem v »gradu« in gori so mi rekli, da so odšli v Lipnjak. A sila je velika. Obolelo mi je dete — lomijo je krči. Oh — gospica — kako mora trpeti siročica! Toliko da človeku ne poči srce, ko posluša, kako ječi ubogo dete. Kmetica je zajokala še huje in komaj je bilo razumeti njene besede. A nima ničesar v hiši, da bi mu pripravila kaj dobrega, a tudi nima, s čemer bi mu kaj kupila v »apoteki«. Tam imajo gotovo kako pijačo, ali »teh« — pa sem došla, da jim zaprosim — naj se me usmilijo!

(Pride še.)

da njegova ostavka ne bo vsprejeta, a se je motil. Dobil je odgovor, da se obžaluje, kar se je dogodilo, da se pa ne bo delalo nikakih težav njegovemu odstopu, na kar je Revoil res podal ostavko, ki je bila tudi vsprejeta. Njegov naslednik še ni določen; gotovo pa je, da ne bo njegovim naslednikom imenovan Edgard Combes.

Tržaške vesti.

Volilem tretjega mestnega volilnega razreda. Dne 17. in 18. t. m., od 8. ure predpoludne do 4. ure popoldne se bo vršila volitev za III. mestni razred.

V tem razredu se bo bil hud boj med do sedaj vladajočo in novo stranko, kateri je na čelu bivši župan dr. Dompieri.

Podpisano politično društvo je sklenilo, uvaživši ves sedanjí položaj, da ne poseže v volilni boj med obema rečenima italijanskima strankama. Dоследno temu prepušča podpisano društvo itak razsodnim volilem III. razreda, da glasujejo tako, kakor jim veli prepričanje, da bo najbolje ustrezno gospodarskim koristim naše občine. Glasujejo naj za tiste kandidate, od katerih pričakujejo, da bodo skrbeli za vestnejo administracijo in ki bodo uvaževali, bolj nego se je to godilo do sedaj, gnotne potrebe naše okolice!

Število naših slovenskih volilcev v tem razredu je toliko, da bi njihova udeležba mogla biti odločilna.

Pol. društvo »Edinost«.

Volitve v mestu. Danes se sicer že drugi dan vrše volitve v mestni svet, a pravi volilni boj se prične šele z volitvami v III. volilnem razredu, v katerem ima nova Dompierijeva stranka največ pristašev in pred katerimi se kamoristom tresejo hlače. Značilno v tem volilnem boju je dejstvo, da je vodja protikamoristične stranke pripadal mnogo let tej stranki in daje bilede naših najodličnejših členov. V nasprotje se stranko pa je prišel tskrat, ko mu je bila kakor županu dana prilika, da je dobil vpogled v nizke zakulisne manipulacije voditeljev te stranke, kateri voditelji so se na zunanji kazali in se hočejo še kazati v idealni luči. Tedanji župan dr. Dompieri je hotel v slabem mestnem gospodarstvu napraviti vel in zato je prišel pri kamori v največjo nemilost; gotovo pa bi bil dr. Dompieri ostal največji ljubljenelec kamore, ako bi bil hotel mirno trpeti poštenjane tistih, ki tirajo našo občino v gospodarsko pogubo. Zato je neosnovano očitjanje kamore, da se dr. Dompieri hoče sedaj maščevati na tem, ker so mu izpodmaknili županski stol. Če bi bilo dr. Dompieriju več ležeče na časti župana, nego na blagostanju občine, bil bi lahko nadalje ostal župan in ne bi mu bilo treba postavljati se v opozicijo proti vladajoči stranki.

Kar se tiče gospodarskega vprašanja, mora biti torej vsakdo, ki se je zanimal

zadnja leta za javno življenje v našem mestu, popolnoma na jasnem, ali tudi kar se tiče stališča sedanje vladajoče stranke nasproti nam Slovence, so računali popolnoma jasni: ona je najhujša naša narodna nasprotnica. Zato gledamo mi lahko popolnoma mirno na sedanji volilni boj v mestu, mi ne moremo ničesar izgubiti, pač pa lahko kaj pridobimo.

Vsekakor bo dobro, ako pride v mestni svet vsaj rasna opozicija. V slučaju pa, da dobi nova Dompierijeva stranka večino, ni izključeno, da se razmere zasužejo tako, da bodo ugodneje interesom mestnih Slovencev in okolice.

Našim trgovcem! Iz trgovskih krogov nam pšejo: Naše politično društvo nas v svojem glasilu neprenehoma uči, kako in kaj naj storimo, da pridemo do svojih političnih pravic.

Med te pravice pa spada v prvi vrsti volilna pravica, katera daje davkoplačevalcem pravico in moč, da si po svoji volji izbirajo občinske zastopnike in deželne in državno-zborske zastopnike. S mo se li mi v teku tolikih let in ob tolikem poučevanju naučili kaj, oziroma smo se naučili toliko, da moremo danes zahtevati od naših voditeljev, da nam postavijo v mestu samostalne kandidate? Jaz pravim, da — ne! Te dni sem vzel v roke volilno listo in sem se prepričal na svoje začudenje, da v isti ni vpisana niti tretjina mojih drugov, trgovcev! Celotaki, o katerih smemo misliti, da se zavedajo svojih državljskih in narodnih dolžnosti — celo taki so izpušeni, ker se niso pobrigali za to, da bi pravočasno iskali svoje volilno pravo! — Poreče se mi, da je to dolžnost političnega društva »Edinost«, kaseri naj bi skrbelo za to, da reklamira za vse one, ki imajo pravico biti vpisani v volilne liste! Res je to, o gospoda — ali pomislite, koliko je storilo to društvo o zadnjih volitvah in kak uspeh je imelo vse ono reklamacijsko delovanje! Prerad se zvrta vso krivdo na voditelje, ki imajo že brez tega vprašanja polne roke dela — nikdo, ali le redek je pa oni, ki bi storil tudi sam svojo — dolžnost!

Nam je sicer res čas zelo omejen, ali od poludne do dveh bi se v 14 dnevni reklamacijski dobi vendar lahko odrgal sleherni iz šel pogledat, je-li vpisan ali ne. Politično društvo je — v kolikor je meni znano — storilo tudi v tem slučaju svojo dolžnost, a da ni postavilo kandidatov v IV. volilnem razredu, je imelo — kakor sem doznal — več tehtnih vzrokov, a jaz bi štel med te vzroke tudi našo nebrzižnost in pa naš strah pred zamero.

Mi se moramo, ako hočemo kaj doseči, organizirati, kar se čisto lahko zgodi, ako se vsi vpišemo v društvo »Edinost« in ako se nekoliko bolj zavzamemo za svoje politične pravice.

Res je sicer, da smo mi slovenski trgovci in obrtniki po večini še mladi in da moramo gledati, da si opomoremo materialno in si utrdimo podlago. Vse to se lahko godi, ne da bi se popolnoma zanemarjali v političnem vežbanju. Tudi ne treba, da se izpostavlamo in tako škodujemo samim sebi, ampak dovolj bo, ako posnemamo naše laške kolege, ki so skrbni trgovci, a se vendar zanimajo za javne stvari.

neumornim veseljem do dela, kakor bi ne poznal utrujenosti. Tako mu je doraščal polagoma ogromni epis, kateri je imel biti zopet v povod, da se je ime Bilekovo povsodi izgovarjalo.

Spis mu je naraščal kar pod rokama in postal polagoma monumentalno delo, katero se prištevaja med najobsežnejša češke zgodovinske književnosti. Z redko pridnostjo nakopičil je Bilek v istem nenavadno bogatega in draga materiala. Početkoma je nameraval sestaviti le seznam vseh konfisciranih zemljišč, ali s časoma izoomila se je iz suhega zaznamka, iz jednostavnega imenika, pretresujoča zgodovina o posledicah bitke na Beli Gori. V prvič se je tu pripovedovalo na podlagi virov iz listin o zadnjem prizoru žaloigre; mirna in priprosta je beseda pisatelja in morda je ravno radi tega tako pretresujoča.

Številke, ki so bile navedene tu, so govorile prerazumljivo, da bi se jih ne razumelo: stare listine, ki so govorile tu, morale so pretresti čitatelja! Nič manj nego tri četrtine vsega kraljestva so zapadle takrat konfiskaciji. A ne le neizrečena gnotna revščina je bila tu odkrita, temveč tudi še velike hujše moralna propalost, brezmejna nesreča vsega naroda, ki je bil izgubil usodno

Ko se nam posreči, da se volilna lista popolni z imeni vseh onih naših, ki imajo, oziroma bi morali imeti volilno pravico — kar dosežemo prav lahko, ako storimo vsi svojo dolžnost — potem si v sporazumu z našimi voditelji postavimo svoje slovenske kandidate in s tem pokažemo vsaj, koliko nas je.

Ob pomanjkljivostih, ki se vladajo, ni mogoče da bi mi volili samostojno. Oni naših pa, ki hočejo voliti, naj vsaj ne volijo takih mož, ki so znani zagriženim sovražniki in zasramovalci naše narodnosti. Toliko vsaj smo dolžni svoji narodnosti.

Toliko z najboljšim, najplemenitejšim namenom — pa brez zamere!

Trgovci.

Pripomba uredništva. Nedostanka, o katerem govori naš dopisnik, ni možno utajiti. Vendar pa se nam zdi, da stvari niso več tako črne kakor jih vidi on. Mi sodimo marveč po raznih znakih, da se tudi med našim trgovskim stanom polagoma boljšajo dispoziicije. Mi smo na pr. ravno v letošnji volilni listi zapazili takih slovenskih trgovcev, ki so iz lastne inicijative reklamirali volilno pravico. Sicer pa bi bilo le želeči, da bi naši trgovci resno uvaževali, kar jim tu govori njihov tovariš.

Italijanstvo Trsta v nevarnosti. Ne mislite, da se šalimo, ne — to je povsem resno, kajti, ko bi ne bilo resno, bi se včerajšnji »Indipendente« ne zgražal nad — razglednicami, predstavljajočimi Trst v germanskih in slovanskih barvah!

Da se — vsaj po možnosti — odbije ta najnovejša nevarnost, svetuje ta najresnejši laški list, naj Lahi posnemajo drugorodec in naj oni predstavljajo mesto Ljubljano v — belo-rudeče-zelenih barvah!!! E se non ridi...! Gospoda so si ohranili humorja tudi v resnih časih.

Velikonočni prazniki v Rojanu. Iz Rojana nam pišejo: Srce nam ne dopušča, da bi molčali o načinu, kakor so se vršile letos cerkvene slavnosti v naši župniji. Kaj takega še nismo doživeli v našem Rojanu. Izlasti nam je na mislih procesija Vstajenja na veliko soboto. Kolika razlika med nekdanj in sedaj! Nekdaj je bilo ganljivo gledati, kako so se naši postavni možje zbirali za procesijo. Ves Rojan se je udeleževal teh lepših slavnosti! A sedaj?

Letošnje procesije se je udeležilo nekaj ljudi iz mesta, bratovščina sv. Cecilije (ki je pela slovenski), bratovščina sv. Alojzija (ki je pela italijanski) in so se pevkve družale pod pazduho ena drugo, veteranska godba z 12 veterani na čelu in vojaška godba. Od Rojančanov (moških) pa je šlo za procesijo da ali ne — deset!

Celo slavni Jureev »Coro« ga je pustil letos na cedilo in tako se je dogodilo prvič, da je bila procesija brez cerkvenega zbora. V zameno pa smo imeli pred cerkvijo velik dirn-daj, ko so prižigali umetne ognje. To vam je prasketalo, pokalo, a ljudje so se pehali, kričali in gnetli. Mi bi sploh vprašali, da li je umestno, da se notri med gnečo prižigajo taki ognji, ko bi se tako lahko dogodila kak nesreča?!

Slovenski župljani — in teh je ogromna večina — se niso udeležili procesije, ker škofjski ordinarijat ne smatra za potrebnou,

igro. Skoraj brezštevne strašne žaloigre celih rodov prikazujejo se duševnemu očesu čitatelja, ako lista po teh letnikih, katerih beleške so bile pisane s krvjo in solzami.

Ko je izišel, je provzročil Bilekov spis umljivo senzacijo. Čermakova nagrada, s katero je bil odlikovan, izrazila je prav dobro priznanje, katero se ni kratilo marljivemu in vestnemu delu: niti od kritike niti od naroda. Težišče pomena te publikacije in njene vrednosti leži v bogatstvu važnega materiala, do takrat še ne poznane v taki popolnosti. Nobeden poznejših spisov prezaslužnega raziskovalca, ki razpravljajo, izvzemši eno samo nemško knjigo (Beitrag zur Geschichte Waldsteins), le o zgodovini čeških jezuitov, (»Statky a jmění koleji jezuitských, klasterů, kostelů, bratrstev a jiných útavů v království Českém po bitvě Belohorské« in »Dějiny řádu Tovarijstva Ježíšova«), ne dosežajo spisa »Dějiny konfiskací v Čechách po r. 1618«. Njegova zgodovina o konfiskaciji je nenavadno važna, neprecenljivo delo, ki ponižnemu učenjaku zagotavlja za vse čase časten spomin v zgodovini češke književne povestice. Velike vrednosti je tudi njegov spis o posestvih, konfisciranih jezuitom, ki prinaša množino neprecenljivega materiala. S tem, da si je bil izbral za svoja

da bi sploh dal kak odgovor na njihovo ulogo, ki so jo uložili že meseca septembra lanskega leta. Iz istega razloga se ni udeležilo tudi izbornu naše pevsko društvo »Zarje«.

Jako značilno za razmere, ki so zavladale v Rojanu, je dejstvo, da je v nedeljo duhovnik oznanil iz-pred oltarja, da popoldne ne bo običajnega »ofra«, ker se ga itak nikdo ne udeležuje!

Tako daleč so jo srečno pritirali reformatorji se svojo italijansko politiko v cerkvi!

In vedno poglavje o enakopravnosti. Te dni je prišel k nam mladenič, ki nam je pokazal še en eklatanten dokaz o c. in kr. enakopravnosti!

Mladenič je Slovenec po rodu in mišljenju. Slovenski jezik je v Trstu deželni jezik, to je menda neoporečna resnica. Vkljub temu pa je vojaška naborna komisija, ko je tega mladeniča potrdila za vojaško službo, izdala istemu samo laško-nemško legitimacijo!

Naša mladina je in mora biti dobra, da služi cesarju in domovini. Naša mladina tudi ne beži preko državnih mejnikov, ko treba vršiti državljanske dolžnosti: v plačilo za vse to pa izdajajo legitimacijske listke v tujih jezikih.

Kako prihajajo vojaška oblastva do tega, da popolnoma prezirajo jezik večine avstrijskih pomorskih vojakov? Kako naj naš mladenič, ki pozna dobro le svoj slovenski jezik, umeje, kar mu vojaška oblastva dajajo na znanje v tujih mu jezikih?!

Proti takemu postopanju protestujemo mi najodločnejše in zahtevamo od oblasti, da istotako, kakor se zahteva od državljanov, naj dajejo cesarju, kar je cesarjevega, tudi one dajajo narodu, kar je narodovega!

Je li to — socialistično? Prejeli smo in objavljamo:

Pred kakimi 4 leti je bil uradnik našega »Delavskega podpornega društva« zaprosil, naj odbor skrajša uradne ure od 9. na 8 in naj se istemu čas od sedme do osme ure zvečer prepušča v to, da more v tem času sklepati račune in prenašati dneвне dohodke iz dnevnika v glavno knjigo.

Odbor, sestoji iz samih pristnih delavcev, je vzel to prošnjo v pretres in je prišel do zaključka, da se uradne ure določene za vsprejemanje tednin, omeje na osem. Ta sklep je bil razglašen v domačih listih in se je še posebe razglasil členom ustmeno. — V teku vseh teh let, kar velja ta urnik, ni bilo odboru podane niti ene pritožbe, kar je zanesljivo znamenje, da se udom ni dogodila s tem nikaka krivica.

Po tolikih letih še le se je proti skrajšanju delavnega časa v imenovanem uradu oglašil moč, ki po shodih in na vse mogoče načine zahteva povišanje plače in — skrajšanje delavnih ur!! Ta mož, ki je bil svoječasno celo sam odbornik »Delavskega podpornega društva«, je gospod Jernejčič. Ta gospod je prišel nekega večera v minulem tednu ob 7. uri in 20 minut v urad imenovanega našega društva in je zahteval, naj mu vsprejmejo tednino! Komu drugemu bi bili morda — za enkrat vsaj — ugodili, ali njemu, ki je vedno apostol osemurnega delavnika, se ni hotelo ugoditi.

raziskovanja do sedaj še nedotaknjeno polje in da je sprejel v svoje študije ono dobo češke zgodovine, o kateri še niso podrobneje razpravljali naši zgodovinarji, kakor o drugih perijodah, in da je osvetlil isto po možnosti, pridobil si je stalne zasluge v češki povestnici.

Ampak tudi kakor učitelju dolžni smo Tomažu Bileku iskreno hvalo. Ne samo radi tega, ker je bil obsežno izobražen, vester učitelj in izkušen pedagog, ampak tudi, ker se je trudil, da je iz mladine, izročene mu v varstvo, vzgajal značajne moze in iskrene narodnjake. Vse svoje življenje, posvečeno marljivemu delu, bil je svetleči se uzor mladim ljudem, ki jih je imel pred seboj v klopih in katerim je znal tako vplivno govoriti na srce! Od njega naj bi se učili, da mirno, resno delo, zvestoba in prepričanje in stalnost v značaju več veljajo, nego lepe in vznese besede.

Tomaž Bilek je bil vroč, iskren narodnjak, ali on ni kazal svoje ljubezni do domovine s tem, da bi se z njo ponašal, temveč ona mu je bila notranja istinita potreba, in nekaka lepa dekorativna draperija. Ko je bil direktor na gimnaziju v Kraljevem Gradcu, smatrali so ga njega tovariši za — renegata. Še le o priliki naše-zadušnice nekemu naših

Tomaž Bilek.

(Zvršetek.)

Njemu je šlo početkoma za to, da dožene, katera posestva so si bili pridobili jezuiti po letu 1620. na Češkem. Uvedena raziskavanja so ga dovedla do spoznanja, da nimamo nikakega popolnega in verodostojnega zaznamka o osebah, ki so bile radi svoje udeležitve na uporu kaznovane na izgubo premoženja, in o posestvih, katera so bila zasežena.

Z vstrajnostjo, njemu lastno, počel je delo, katerega obsežnost ga ni prav nič oplašila, in katerega izidi so imeli služiti najpreje njegovemu posebnemu namenu.

Deželna deska in arhiv namestništva nudila sta mu neizmerne zaklade, kateri so tako dolgo čakali raziskovalca, ki bi jih dvignil. To vse bila je še nedotaknena, delviška nova zemlja.

Dan za dan je romal vpokojeni gimnazijski direktor na Malo Stran v zaduhlo, rakvi podobno celico nekdanjega jezuitskega kolegija, kjer so se nahajali nakopičeni zakladi namestništvenega arhiva, da je dvigal vire in jih proučeval. Ob tresočem se avitu sveče deloval je tu stari gospod z nekakim mladeniškim zavzetjem in prešinjen nekakim

Mi vprašamo le g. Jernejčiča: mari si romašni uradnik v »Del. podpornem društvu« ni tudi — delavec?! Je je — in pa še kako!

Zato mu bodi povedano, da se je se svojim besedičenjem, ki je je poslal v »Rdeči prapor«, le pregresil proti vodilni ideji socijalistične stranke same in se tudi osmešil pred našimi delavci.

Odbor »Delavskega podpornega društva« in vodstvo onih, ki zahtevajo osemurni delavni čas, bi storila koristno delo, ko bi temu možu podala nekoliko lekcije in mu zaustavila tako protidelavsko početje!

Mi poznamo precej dobro uradovanje v raznih delavskih društvih ter moremo izjaviti z vso gotovostjo, da po sedmi uri zvečer ne prihaja plačevati niti 20 strank na leto! Najmanj pa bi si človek pričakoval aličnih napadov od ljudi, ki vedno in povsodi zahtevajo, naj se govori in piše le o kruhu, o zboljšanju delavskega stanja in o skrajšanju delavnega časa! — Uredništvo »Rdečega prapora« pa naj raznišlja malce, da-li je postopalo v zmislu svojega programa s tem, da je priobčilo tisto nezmislno pri- tožbo sodruga Jernejčiča!

Svoje sožalje izrekamo uzor možu, go- spodu Antonu Miklavcu, radi smrti miljenčka mu Milana.

Tržaški pobalini po naši okolici. Iz zgornje okolice nam pišejo: Ako hočejo naši meščani le en korak napraviti iz mesta, morajo hoditi le po naših tleh in zahajati med naše ljudstvo. Nikdo nima nič proti temu. Naše ljudstvo je mirno in postrežljivo nasproti tujcem. Dobro došel je med njim vsakdo. Nikomur se ni bati, da bi ga naši ljudje žalili in motili v zabavi. Ali jedno smemo zahtevati od vsakogar, ki prihaja med nas; zahtevati smemo, da se vede do- stojno in mirno in da tudi on ne žali ni- kogar.

Sosebno veliko izletnikov je po okolici ob praznikih — posebno še, če je vreme ugodno. Izletniki so iz raznih slojev in razne starosti. Tudi mladih ljudi je veliko. A ti ravno se radi vedejo razposajeno in delajo ti — pobalini celó škodo okoličanom v svoji objestnosti. Mejpotoma po zgorajj okoliči ru- šijo zidove in delajo škodo po senožetih in njivah. Tako se je minoli teden priklatlja po- cessi v Padriče tolpa takih pobalinov, ki je medpotoma razmetavala in rušila zidove okolo senožeti in je tako provzročila pracesijsjo škodo. To je videla neka žena in je opozorila te sinove avite colture, naj ne delajo škode siromašnemu kmetu. V odgovor pa so jej ti pobalini jeli žugati s palico, da je bila revica v strahu — na svojem lastnem po- sestvu. To je nezasišano. Bi-li v slučaju, da so videli vse to kake možki, bilo zameriti jim, ako bi drzne pobaline poštono pognali? Gotovo ne bi jim mogel zameriti nikdo, ali posledica bi bila gotovo ta, da bi naslednjega dne čitali v »Piccolo« o napadu barbarskih Slovencev na mirne in nedolžne meščane!

In kaj bi se zgodilo, ako bi prišli otro- čaji iz okolice in bi napravili po kampanjah blizu mesta kaj škode mestnim — bogata- šem! To bi se laški listi zopet drli o podiv- janosti slov. ljudstva in bi stavili v kontri- bucijo vse možne oblasti!

Našim okoličanom se šteje v grozen zločin tudi najmanjša stvarica, njim pa naj velikih mož, kjer je spregovoril do mladine v gorkih besedah, polnih narodnega čustva, pokazal se je presenečenim tovarišem, da je gorko čuteč, zavzet narodnjak. Takrat je čutil potrebo, da dače duška svojemu narod- nemu prepričanju, do takrat pa ni bil našel nikake prilike, da bi pokazal svoj v resnici globoki patriotizem. Ta mali dogodek je gotovo značilen za vse njegovo bitje.

Na tihem ustvarjajoči, neumorno de- lavni, svojemu narodu iz dna duše vdani mož, narodnjak v pravem pomenu besede, dovršil je svojega življenja tek. Potomstvo ohrani mu hvaležen spomin, da tako po vred- nosti in dostojno ceni njegove zasluge.

Podatke za ta spominski spis smo po- sneli iz prške »Politike«, a storili smo to tem rajše, ker je pokojnik stopil v ne- kako sorodstvo z nami primorskimi Slovani, davši nam svojega nečaka in nečakinjo. Nečak mu, dr. Tomsz Bilek, je občinski zdravnik v našem Podgradu in zvest sobo- jevnik tamšnjim rodoljubom na gospodar- skem in političnem polju, a nečakinja mu Ana je soproga c. kr. oficijalu na deželnem sodišču v Trstu, gospodu Ciril-Metodiju Ku- marju!

bi bilo vse dovoljeno na škodo ubozeza iz- mozganega kmeta! Ta bi moral molčati k vsemu in bi moral morda vrhu tega še v strahu snemati svoj klobuk pred — poba- lini, ki si v njegovo škodo iščejo — zabave! Ali pazijo naj, da danes jutri ne prikipi in da ne vjame kdo kaj, kar ne bo posebno prijetno njegovi koži. — Toliko v resno po- svarilo.

Mesto poštnega odpravnika na c. kr. poštnem uradu (III/4) v Sv. Križu (tržaška okolica) je razpisano proti pogodbi in kavociji 400 kron. Letna plača 600 K, uradni pavšal 150 K in letni pavšal 252 K za lokalno do- stavljanje poštinih pošiljatev.

Prošnje v teku treh tednov na pošto in brzojavno vodstvo v Trstu.

Pevski zbor bratovščine sv. Cirila in Metodija v Trstu vabi na koncert, ki ga priredi v nedeljo dne 19. aprila t. l. v pro- storih »Narodnega doma« v Barkovljah. Za- četek bo ob 5. uri popoldne. Natančnejši vsopred objavimo jutri.

Volilen shod. Volilni shod »Delav- skega podpornega društva« bo prihodnje ne- deljo dne 19. t. m. ob 3. uri popoldne, v društvenih prostorih. Ker bodo na dnevnem redu velevažne stvari, zadevajoče interes udov tega društva, pričakuje podpisani množič- vilne udeležbe.

Volilni odsek. Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metodija so podarili: g. Viktorija Lukša s Proseka 5 K. g. Ernest Lavrenčič, inženir 2 K, oba, ker se nista udeležila kostimnega plesa tržaških gosp. G. Valentin Repine 5 K. — Bog živi naše rodoljube!

Javna dražba. Jutri v četrtek ob 10. uri predpoludne se bo v magazinu II. za od- dajanje tovarnega blaga v drugem nadstropju, južnega kolodvora vršila javna dražba ne- dvignjenih tovorov.

Blago, ki se ima prodati, se odda onemu, ki največ ponudi. Kupnino treba položiti takoj in odvesti kupljeno blago. Seznam istega je na ogled v vestibulu južnega kolodvora.

Persko društvo »Velesila« v Škednju vabi na veliko veselico s plesom, katero priredi na belo nedeljo, dne 19. aprila 1903. v veliki dvorani gospe Marije Sancin p. d. Oraš v Škednju. — Začetek veselice točno ob 4. uri popoldne.

Vstopnina na veselico za osebo 25 avč., sedeži 10 avč.; k plesu za osebo 1 K.

Društvo je odločilo, da od eventuelnega čistega dohodka podari tudi družbi sv. Ci- rila in Metodija. — Zato se bodo praplačila hvaležno vsprejemala.

O d b o r.

Dražba premišnin. V četrtek, dne 16. aprila ob 10. uri predpoludne se bodo veled- saredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za ci- vilne stvari vršile skdeše dražbe premišnin: v ulici Acequedotto štev. 11, krčmarska oprema in botiljke; v ulici Istituto št. 7, hišna oprava; v ulici Giulia št. 3, oprema v zalogi; v ulici S. Francesco, hišna oprava; v Škednju, becihl; v ulici S. Sebastiano, palice iz rezno.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 5.6, ob 2. uri popoldne 8.7 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 754.2. — Danes plima ob 11.36 predp. in ob 10.58 pop.; oseka ob 5.47 predpoludne in ob 4.54 popoldne.

Dober svet. Kdor želi nasejati lep travnik, temu priporočamo, da si naroči od c. kr. dvornega zalagatelja semen E d m u n d a M a u t h n e r v Budimpešti me- šunice trav imenom »Promen-le« in Marga- rethen-Insel. Vže 29 let zalaga Mauthner te semena najkrajnjim nasadom v Budimpešti Marjetinim otokom.

Vesti iz ostale Primorske.

× Zopet vesela vest iz Gorice. Pišejo nam iz Gorice:

Po vsem mestu kroži vesela neovržna vest, da je »Trgovsko-obrtna zadruga« kupila od južne železnice veliki hotel, poznan pod imenom »Südbah hotel«, za kupnino 250.000 kron. To je najlepša stavba v Gorici, tik mestaega vrta, torej v centralni poziciji. Zraven stavbe je velik park, v katerem je prostora za najmanj 10.000 ljudi. Kakor se ališi, misli »Trgovsko-obrtna zadruga« pre- vstrojiti hotel tako, da bo v njem prostora za njen urad, za narodna društva in za pri- vatna stanovanja. Italijani kar p hajo od jeze radi tega najnovejšega vspeha goriških Slo- vencev ter s skušali v zadnjem momentu vaa sredstva, da bi preprečili, da preide omenjena stavba v slovenske roke. Italijanaka

»Ginnastica« je s tem nakupom in s prej- šnjimi nakupi hiš od strani Slovencev po- polnoma obkoljena od — slovenskih po- sestev.

O p. uredništva. Še včeraj smo poročali, da je »Trgovsko-obrtna zadruga« v Gorici kupila stavbišče za trgovski dom, da je neka slovenska družba kupila »Hotel pri jelenu« ter da dozida goriška ljudska poso- jilaica svoji glavni hiši v Gosposki ulici še drugo nadstropje, a danes nam je došla gornja vesela vest o novem nakupu.

Mi se od srca veselimo na takem na- predku na polju gospodarskega osamosvojenja goriških Slovencev, katerim kličemo: le po- gumno naprej!

Vesti iz Kranjske.

* Grozna smrt. — Iz Rodice pišejo »Slovenec«: Tukaj je dne 10. t. m. kamni- ški vlak, ki vozi iz Ljubljane 6-50 min. zvečer, povozil Franc Kobilca iz Domžal. Ponesrečenec je bil star okrog 65 let. Povo- zil ga je vlak ravno tik drevoreda v Grab- ljah. Da je smrt takoj nastopila, sodi se po tem, ker ima Kobilca skoro vso glavo razbito in obe nogi pod kolenom čisto pro- č odtrgani. Dobil je prvi ponesrečenca neki zidar, ko je šel z dela, dobro četrt ure po- zneje, ko je vlak odšel, ležal je na ustih zunaj tira. Prepeljali so ga v mengiško mr- tvašnico.

* Taticea in detomorilka. V Trzinu je na veliki patek neka dekla vzela svojemu gospodarju 10 K denarja. Gospodar, ki je takoj njo sumil, jo je odposlal na polje ter poslal po ključavničarja. Ko so ji skrinjo odprli, našli so takoj na vrhu denar. Pri tej priliki so pa opazili, da se iz skrinje dviga neprijeten duh; iskali so dalje in našli na dnu mrtvega otroka, ki je bil že čisto vi- šnjev. Deklo so vzeli orožniki.

Razne vesti.

Beda v Italiji! V največem laškem me- stu, v večnem Rimu, vlada — grozen glad. Nam ne prihaja niti od daleč na misel, da bi se norčevali iz bednega rimskega prebi- valstva, ker to ni — naša navada.

Da pa to notico naslovljamo na tr- žaško in sploh avstrijsko irredento, to prihaja od tdi, ker ta irredenta vedno in z nekim posebnim zadovoljstvom pokazuje na — »ru- ski glad«! Mesto da gospoda lahoni pometajo pred tujim pragom in se naslajajo na bedi, ki vlada od slučaja do slučaja med stomili- jonimi Slovani, naj vzamejo raje metlo v svoje mogočne roke in naj pometajo pred svojim pragom!

Da se nam ne bo čitelo, da pišemo iz- mišljotino, navedemo tu vir, iz katerega smo posneli pretresujočo vest o gladi, ki vlada v italijanskem stolnem mestu.

»Corriere della Sera« iz Milana piše v svoji 101 številki:

»Rim je ubožno mesto, ima malo obrtnije, prideluje malo in je mesto, ki se živi le z onim, kar se uvrša — osobito od tu sem prihajajočih tujcev. Neki udarci temu mestu se prihajajo brez maščevanja! Kakšno da je stanje v Rimu, sem vam po- vedal in dokazal že večkrat, a danes smo imeli še en eklatanten dokaz: danes zjutraj (14. t. m.), o razdeljevanju kruha, ki je bil preostal na mestnem uradu za one, ki so ostali brez dela, da-si proti svoji volji. Ta prizor je bil bolj tužen nego kedaj.«

Tako je doslovno govoril manifest, izdan po sindaku Colonna. Sedaj pa naj povem, da so delili kruh na 34 mestih, da je bil naval gladnih Rimljanov naravnost grozen, da so morali vzdrževati red: mestna policija, kara- binerji in vojaštvo!

»Mille mani si agitavano nervose per afferrare il pane, che l'impiegato distribuiva, tra le grida di protesta ed il pigliarsi di quei poveretti«. (Tisoč rok se je nervozno iztezalo, da pograbiijo kruh, katerega je delil uradnik med groznim protestnim krikom in trenjem.)

To siromaštvo si oglejte, o gospoda ire- dentarji, in nehaite zabavljati drugorodec, ako se tu pa tam pojavlja med istimi tisti strašni gost, ki mu pravimo — glad! Vi imate v vaši »belaženi« Italiji toliko bede, kolikor je nima nijedna druga država na svetu! In ako se ta grozni glad še danes pokriva artificejčno, morate zahvaliti na tem v prvi vrsti onega, kateremu vedno aličete: »Va fuori d'Italia — va fuori stranier!!« Ptujci vas rede!

Brzojavna poročila.

Demisija guvernerja v Algiru in poto- vanje Loubeta.

ALGIR 14. (B.) Senatorji in poslanci, člani trgovinske zbornice in generalni in mu- nicipalni svetovaleci so se zbrali danes na posvetovanje, kako bi mogla demisija guver- nerja Revolla delovati na vsprejem predsed- nika Loubeta. Zbor je storil nastopni sklep: Pridržuje si, da bo zahteval razloge, zakaj je odslovljen guverner, ki je užival zaupanje kolo- nije, hoče Algir, hvaležen na časti in naklo- njenosti, ki jo predsednik Loubet skazuje deželi, v osebi predsednika pozdraviti fran- cozsko republiko.

Dogodki na Španjskem.

BARCELONA 14. (B.) Kakih 3000 republikancev je priredilo Salmeronu ovacijo. Isti je z balkona svojega stanovanja doli imel govor, v katerem je pozivljval množico, naj dela za republiko.

BARCELONA 14. (B.) Štrajk pekov narašča. Na mnogih točkah mesta je prišlo do spopadov mej štrajkoveci in onimi, ki hočejo delati. V teh spopadih je bilo ranje- nik več oseb.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.

Lastnik konsorcij lista »Edinost«.

Natisnila tiskarna konsorcija lista »Edinost« v Trstu

1,500 000 oseb se je pogostilo brez- plačno v 3 mesecih od danjškega društva za ogrevalne sobe. Priporočamo našim ce- njenim čitateljem to humanitarno društvo, da je podpira z nakupom ene srečke po 1 K ter opozarjamo, da se bo vršilo srečkanje že dne 23. aprila. Glavni dobitek 40 000 kron kaker tudi vsi drugi dobitki izplačajo v go- tovini z 10% odbitkom. Srečke prodajajo vse menjalnice, c. kr. loterijske kolekcije, tobakarne itd.

ZAHVALA.

Podpisana izrekata, ganjena po tolikih izkazih iskrenega sočutja, najpriskrenejšo zah- valo vsem ki so na kateri si bodi način izrazili sočutje na prebriski izgubi njiju nepozabnega sinčka

Milana.

Osobito se toplo zahvaljujema vsem sorodnikom in prijateljem za krasne podarjane vence in evetlice ter vsem drugim, ki s nama dra- gega sinčka spremili k večnemu počitku.

Sv. M. MAGD. SP. dne 12. aprila 1903.

Anton in Antonija Miklavc.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva
dobro poznane
tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan)
vpisane zadruge z omejenim poroštvom
prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zjamčena, kajti les se osuši
v to nalašč pripravljenih prostorih s tem-
peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobna, me-
derni sestav. Konkurenčne cene.
Album pohištva brezplačno.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 25. A.
(v lastni hiši)
ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Užgani znak na zamašku

v varstvo
proti
ponarejanju

MATTONIJA
Giesshübler
Sauerbrunn.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrti z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“
registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

VABILO
na

XI. redni občni zbor

„Tržaške posojilnice in hranilnice“

registrovana zadruga z omejenim poroštvom
kateri bo

v nedeljo 3. maja t. l. ob 10. uri predp.

v prostorih posojilnice („Slov. Čitalnica“)

ulica S. Francesco 2.

DNEVNI RED:

1. Letno poročilo in potrjenje letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Poročilo o gospodarstvu z rezervnim zakladom.
4. Razni predlogi.
5. Volitev enega uda načelnstva.
6. Volitev nadzornstva.

K obilni udeležbi vabi

Načelnstvo.

TRST, dne 31. marca 1903.

*) § 51. Vsak zadolžnik sme pri obnem zboru staviti predloge, kateri niso na dnevnem redu.

O teh predlogih pa občni zbor ne more precej sklepati, ampak le odloči, če se sploh vzamejo v pretes, ali, če se morajo izročiti posebnemu ožskemu, ali nadzornemu, ali pa načelnstvu, da se o njih poroča na bodočem občnem zboru. Ti predlogi se morajo potegniti na dnevni red bodočega občnega zbora.

Glavni zastop za Trst, Kras, Goriško, Istro, Dalmacijo in Tirolsko zavarovalnega društva na življenje in rente

GLOBUS

centralno ravnateljstvo na Dunaju
I. Franz-Josefs-Quai št. 1a (v lastni hiši).

Popolno vplačana glavica 2.000.000 K ustanovljena od dunajskega bančnega društva in bavarske hipotekarne in menične banke v Monakovu.

Sprejema zavarovanja na življenje v raznovrstnih kombinacijah in proti nizkim premijam. Specijalno zavarovanje otrok brez zdravniškega pregleda, izplačavi v slučaju ženitve ali prehoda v vojske zavarovani znesek proti malemu odbitku pred pretekom zavarovalne dobe.

Glavni zastop v Trstu, Corso tš.
7. Telefon 469.

Prodajalnica ur

F. Haslinger

zaprisežen izvedenec in urar c. kr. priv. južne železnice

Via delle Poste (Palača Galatti)
nasproti šte. 12.

Velik izbor ur vseh vrst. Poprave se izvrše v katerikoli množini in kateresibodi vrste, kakor kronometri itd. z vso natančnostjo in točnostjo na jamstvo.

Brezkonkurenčne cene.

JAKOB BAMBIČ

- trgovec z jedilnim blagom -
Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinerega. Najfineje testenine po jako nizkih cenah ter moke, žita, ovsu in otrobi. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in brobno. Cenike razpošilja franco.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond 25.000.000 K. Izplačane odškodnine: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavarje poslojpa in premičnine prot požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder postuje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obnovenkne namene.

Pagianova pijača

prof. Ernesta Pagliano

nečak pokojnega profesorja Hieronima Pagliano

je bilo predloženo zdrav. vodstvu min. za notranje posle v Rimu, koje je dovolilo razprodajo.

Odlikovano na narodni farmacevtski razstavi 1894 in na higijenični narodni razstavi 1900 z zlatimi kolajnami.

Ogibajte se vedno ponarejanj in zahtevajte vedno izdelke, koji nosijo na lončku in ovitkih našo varstveno znamko.

Naročbe je naslovljati na trdko

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco šte. 4.

TRGANJE
v rokah in nogah preneha vsa-
komu v treh dneh ako se po-
služi antirheuminega
mazila. Cena steklenice
s točno navodiloma
in s poštnino, ako
se denar naprej
pošlje, glid.
1.20.

KAŠELJ
preneha ako se uporabi steklenico
trpotčevega soka in franco-
skega čaja. Cena s poštnino
ako se denar naprej pošlje
glid. 1.40. Pri zasta-
relih bolečinah
treba nadaljne
troške.

ŽIVOTNI BALZAM
„SALVATOR“
On čisti kri ter je najbolje zdravilo za notranje in vnanje bolezni.
Cena omotu 12 steklenič 2 glid. 50 nvč., 24 steklenič
4 glid. 50 nvč., s poštnino, ako se denar naprej
pošlje lekarni
„SALVATOR“
v Varaždinu
(Hrvatsko)
EPICARIN
LILIANOVA POMADA

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

priporoča svojim cenjenim rojakom svoje najboljše in trpežno pohištvo, bodisi svetlo ali temno pohitrano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, krtere izvrši v najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolici in na deželi: v smislu gesla: Svoji k svojim!

Največa zaloga obuvala v deželi

čevljarnice v Mödling-u

Trst, Corso 27 Gorica ul. Caserma 9

Črni moški čevlji od glid. 3.50 do 8.50
barv. „ „ „ 5.00 „ 7.50
ženski čevlji „ „ 3.50 „ 8.50
ženski nizki odprti „ „ 2.50 „ 4.75

Velik izbor obuvala za
— deklice in dečke. —

V trgovini se govori slovensko, italijansko in nemško.

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital
K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pišem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu žrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predjume na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzloga.

Promet s čeki in nakaznicami.

L. Lužerjev obliž za turiste.

Priporočano najboljšo zdravilo proti kurjim očesom, žuljem itd.

Glavna zaloga:

Lekarna L. SCHWENK,
DUNAJ-MEIDLING.

Naj se obliž za
zshveva Lužer-jev turiste po
K 1-20.

- Vobiva se v vseh lekarnah. -

!! V korist !!

„Osrednji šolski Matici“

Humpuleška sukna

in lodni.

Moderno blago za obleke iz čiste
ovčje volne po nizkih cenah priporoča

Karol Kocian

tovarna sukna

Humpolec

Češk o

Uzorci zastoj in franko.

Podpisani javlja da je prevzel poznano pekarno g. Trampuža, Via Foscolo št. 2. Prodaja vsakovrstne moke, kruha, sladčic in drugo. Sprejema tudi kruh v peko.

Priporoča se udano

Rihard Grom.

Assicurazioni generali

V TRSTU.

(Društvo ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse veje zavarovanja, posebno pa: na zavarovanje proti požaru, zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavica in rezerva dne

31. decembra 1893. glid. 58.071.673-84

Premije za poteritji v naslednjih letih 30.541.700-64

Glavica za zavarovanje živcaja do 31. decembra 1894. 169.929.625-03

Plačana povračila: a) v letu 1894. 9.737.614-48

b) od začetka društva do 31. decembra 1894. 292.401.706-51

Letni računi, izhaz dosedaj plačanih odškodovanj tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančna pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva Via della Stazione št. 88/81 v lastnej hiši.

FILIJALKA

BANKE UNION

V TRSTU

se peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli

kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter se obrestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 1/2 % takoj

3 1/2 % na 6 mesecev

3 1/2 % na 1 leto

Napoleone:

po 2 1/2 % na 6 mesecev

2 1/2 % na 1 leto

b) Za giro-conto daje 2 1/2 % do vsakega zneska izplačuje se do 40.000 K a cheque: za večje zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajejo v posebni uložni knjižici.

c) Zračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgolilo katero si bodi uradnih ur.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primerni proviziji.